

NARODNI DNEVNIK

Štampa vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20—, inozemstvo Din 80—.

Neodvisen političen list.

**UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.**

**Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Plačila vprašanjem naj se priloži znanemu
za odgovor.**

Račun pri poštnem čeku, uradu šte. 12.632.

Politika Male antante.

Včeraj je bila zaključena v Bukarešti konferenca zunanjih ministrov Male antante. Komunikacije, ki je bil izdan o tej konferenci, ne pove ničesar novega in je zanimiv le za diplomate, dočim bo pustil narode Male antante docela hladne. In vendar se je odločevalo na konferenci v Bukarešti o stvarih, ki morejo postati usodne važnosti za vsakega državljanja držav Male antante. Če kljub temu ni bilo za konferenco Male antante v ljudstvu nobenega zanimanja, potem je temu vzrok politika Male antante, ki nima nobene agitatorične sile in ki se tudi ne potrudi, da bi jo imela.

In kar je najhujše, je tudi imeti ne more. Ni Jugoslovena, ki bi ne pozdravil zveze s Českoslovaško. Težko pa je tudi najti Jugoslovena, ki bi bil navdušen za zvezo z Rumunijo, katero smatra vsak za nujno zlo vsled madžarske irredente. Zveze pa, ki so nujno zlo, niso nikoli simpatične.

Pri tem igra še druga stvar nad vse važno vlogo. Rumunija stoji pred alternativo: Ali se odreče Besarabiji, ali pa mora računati s konfliktom z Rusijo. Nobena dvoma ni, kako mora ta konflikt končati. Kakšna situacija pa nastane potem za nas?

Brez vsakega dvoma je, da bi ta konflikt hoteli Madžari izkoristiti. Če bi imeli upanje Madžari, da obnove nekdanjo Madžarsko, potem bi bili pač toliko politični, da bi se ne branili niti Bele Kuhne. Ali naj nastopimo tedaj mi proti zaveznikom Rusije? Tako postaja jasno, da je za nas zveza z Rumunijo samo deficit in sicer tako velik deficit, da nas ne obvaruje niti pred napadi z bolgarske strani.

Vseeno priznavamo, da je v danem trenutku Mala antanta nujnost in da jo je treba ohraniti. Toda pozabiti se ne sme, da to ni nobena idealna zveza, temveč nasprotno nujno zlo. Pametna politika pa ne more niti nujnega zla večno prenašati — ker zlo je zlo — temveč ga čim prej likvidirati.

In zdi se nam, da je dana možnost za likvidacijo tega zla. Ta možnost je dobra notranja politika v državah Male antante.

Da govorimo najprej za našo državo. Če bo v naši državi izveden sporazum vseh bratov in na podlagi tega sporazuma uveljavljena res demokratična politika, potem bodo naši sosedi gledali na našo državo z respektom. In naj se Horthyjeva vlada še tako trudi, vendar ne bo mogla zbrisati med madžarskim ljudstvom spoznanja, da se pri nas živi neprimerno svobodnejše, ko v režimu belega terorja. Naše svobodno življenje bo utrdilo madžarsko demokracijo, demokracija pa je največji nasprotnik revanše in najbolj siguren izpolnjevalec mirovnih obvez. Le imperialistom so pogodbene samo krpa papirja.

Isti recept velja tudi za Rumunijo. Ko je zasedla rumunska vojska Besarabijo, je divjala v Rusiji državljanska vojna v vsej svoji grozoti in Besarabsko prebivalstvo se je oddahnilo, ko je bilo ruskih razmer rešeno. Danes je stvar drugačna. Rusija se konsolidira, razmere postajajo vedno bolj znosne, Rumunija pa je z vsemi jadrji v reakcionarnem vetru in prebivalstvo Besarabije bi se danes oddahnilo, če bi bilo rešeno Rumunije.

Pa tudi s stališča Male antante same, je neobhodno, da prične vse njene članice z dobro notranjo politiko. Pa naj bo dr. Beneš še tako odličen diplomat, njegov

Smrtna obsodba sofijskih atentatorjev.

DANES BODO OBEŠENI PRED KATEDRALO SV. NEDELJE

Beograd, 12. maja. Naša vlada je dobila iz Sofije službeno poročilo, da je bila sinoči ob 10.30 izrečena sodba nad atentatorji v cerkvi sv. Nedelje. Obsodba je dolga in njena utemeljitev obsežna. Na smrt na vešalih so obsojeni: Friedman, cerkovnik Zagorski in dr. Koev. Smrtna obsodba se mora izvršiti v 24

urah pred cerkvijo sv. Nedelje. Dalje so obsojeni na smrt in contumaciam zemljoradniki: Petrini, Kosovski (oba že ubita, glej današnje »Politične vesti«) in Dimitrov, pristaši edinstvene fronte. Na smrt je obsojen tudi atentator Abdžiev. Daskalov in Kaburov sta obsojena na 6 oziroma 3 leta ječe.

Seja skupščine.

Beograd, 12. maja. Vsled smrti bivšega prvega podpredsednika skupščine Bakića so sklenili šefi parlamentarnih skupin, da se včerajšnja seja skupščine prekine in ravno tako tudi seje vseh parlamentarnih odborov.

Včerajšnja seja skupščine je bila zato zelo kratka. Predsednik Trifković se je spominjal smrti Bakića in nato s pristankom skupščine sejo odgodil.

**IZPOPOLNITEV UPRAVNEGA
ODBORA HIPOTEKARNE BANKE.**

**Nasprotja med Pašićem in SDS. —
Prečani prezrti.**

Beograd, 12. maja. Včeraj dopoldne in popoldne so se radikali bavili z vprašanjem volitev petorice članov v upravni odbor hipotekarne banke. Na dopoldanski seji ministrskega sveta ni bilo v tem pogledu nobenega sklepa, ampak so sklenili, da se prej zasliši radikalni in samostojni demokratiški klub.

Popoldne se je vršila skupna seja radikalov in samostojnih demokratov. Prvi je govoril Nikola Pašić, ki je naglasil potrebo, da se vrše volitve članov v upravni odbor hipotekarne banke izven parlamenta, ker je narodni poslanec odvisen od svojih volilcev in zato mora biti pristanski. Zato tudi ne more biti pravičen napram opoziciji. V to ustanovo je

treba izvoliti ljudi, ki bodo vodili račun o ekonomskih potrebah poedinih ljudi in krajev. Pašić smatra, da bi bil najboljši izhod ta, da se petorica članov izvoli izven parlamenta.

Samostojni demokrati so po svojih govornikih zastopali mišljenje, da se izvolijo člani parlamenta. Radikali pa niso usvojili njihova stališča. Zlasti so ostro nastopili proti temu Milorad Vujičić, Jovan Cirković, Milutin Dragović in Pera Ivanišević. Pojavili sta se dve struji: prva zastopa mnenje, da se favorizira v prvi vrsti Beograd pred interesi cele države, druga pa stoji na stališču, da se v tem vprašanju favorizirajo Srbijanci napram prečanom. Zelo majhno pa je bilo število onih, ki so v resnici zagovarjali interese poedinih krajev.

Na koncu je bil izvoljen odbor 12 članov, ki mora proučiti to zadevo do danes do 9. dop., ko se bo sestal radikalni klub in se bo posvetoval o sklepih tega odbora. Popoldne se bo vršila zopet skupna seja radikalov in samostojnih demokratov, na kateri se bo izvršila volitev petorice v upravni odbor hipotekarne banke. Samostojni demokrati bodo dobili v upravnem odboru enega člana, radikali pa štiri.

Danes se bo izvršilo tudi konstituiranje radikalnega kluba.

**NAJPREJ REAKCIONARNE ZAKONE,
POTEM SPORAZUM.**

Beograd, 12. maja. Značilno je, da se je skupščinsko zasedanje nadaljevalo pred ustvaritvijo nove politične situacije. Odkrito so govorili o odlaganju sporazuma s Hrvati na jesen, da bi medtem mogla vlada PP. izvesti skozi skupščino vse zakone, katere namerava. Sporazum je v načelu gotova stvar in sedaj se dela le na nekih tehničnih težkočah. Delo na sporazumu se bo nadaljevalo v jeseni. Politični krogi tolmačijo to na ta način, da hočejo radikali skleniti sporazum s Hrvati šele potem, ko bodo sprejeti vsi številni reakcijonarni zakoni, pa čeprav bi se zelo otežkočil sporazum. Vztrajno pa se naprej govori o delu za sporazum in vidi se jasno, da radikali nikakor ne mislijo tega vprašanja spraviti z dnevnega reda. Predvsem pa bodo forsirali novi volilni zakon. S sporazumom pa radikali ne bodo hiteli, ker hočejo pred tem sprejeti one nove zakone, ki bodo za nje zlasti povoljni.

ugled še tako velik, Mala antanta vseeno ne bo nikdar reprezentirala pravega ugleda, če bodo notranje razmere v njenih državah tako razdrapane kakor dejansko so.

Najmanj pa je potrebno, da so v naši državi. Imamo vse gospodarske predpogoje za cvetoč napredek države, smo nacionalno skoraj homogena država, vsa manjšinska vprašanja bi mogli narav-

**ZAKLJUČEK KONFERENCE MALE
ANTANTE.**

Beograd, 12. maja. Včeraj je bil zadnji dan posvetovanj zunanjih ministrov Male antante. S konferenco Male antante so vsi zadovoljni, zlasti dr. Ninčić. — Sinoči je odpotovala naša delegacija iz Bukarešte in bo prispela danes zvečer v Beograd.

NOVA ZMAGA LEVICE V FRANCJI.

Pariz, 11. maja. Pri nedeljskih ožjih občinskih volitvah je levica znova zmaga. Zlasti velika je zmaga na deželi in v novih pokrajinah, kjer je osvojila levica skoraj vse mandate. Najbolj značilno je to, da se je levica okrepila v Parizu, ki je veljal kot trdnjava desničarjev.

ZAKON O DRŽAVNIH PRAVDNIKIH.

Beograd, 12. maja. Odbor za proučevanje načrta zakona o državnih pravdnikih je imel včeraj svojo sejo, na kateri je bil zakonski načrt v načelu sprejet. Prihodnja seja se vrši danes.

nost vzorno urediti in razpolagamo s tako svežim narodom, da bi mogli vzdržati v vsaki tekmi, skratka vodilna država Male antante bi mogli biti, če bi imeli izvedeno ne samo organizacijo države, temveč tudi naroda.

Šele v tej organizaciji pa je moč države in zato naj bi tudi njej enkrat posvetila svojo pažnjo konferenca Male antante.

Seja anketne komisije.

ODLOČEN NASTOP BIVŠ. POSL. JALŽABETIĆA ZA VERIFICIRANJE MANDATOV HSS.

Zagreb, 12. maja. Včeraj popoldne so se vsi člani anketnega odbora vrnili z izleta. Nekateri so prišli kar naravnost na sejo, ki se je pričela ob 17. Predsednik je pozval bivš. poslanca Jalžabetića, naj pripoveduje o poteku seje Hrv. narodnega zastopstva z dne 3. avgusta 1924, na kateri je bil odobren vstop Radića v seljaško internacionalo.

Jalžabetić pripoveduje, da je seji predsedoval Valečić, kateremu je pomagal tudi Rudolf Herceg. Govoril je na seji dr. Horvat proti vstopu v seljaško internacionalo, toda Predavec ga je ostro zavrnil. On (Jalžabetić), dr. Horvat in Lovreković so bili odločno proti vstopu v selj. internacionalo. Vsi so se nahajali v zelo neugodnem položaju, ker v tem slučaju, ako ne bi odobrili Radićevega koraka, bi bil to znak nezaupanja napram voditelju stranke, kar bi imelo dalekosežne posledice za vso stranko. Na drugi strani pa je treba naglasiti, da je stranka ostala pri svojem programu in pri svoji taktiki. Vsi so glasovali za znano resolucijo in to tem bolj, ker so vedeli, da ta sklep ne bo polnomočen, dokler ga ne odobri glavni strankin odbor. Zopet smo se na ta način ognili notranjemu razdor stranke. — Nato pripoveduje govornik, kako so na Hrvatskem vsi radostno pozdravili ujedinenje s kralj. Srbijo, kasneje pa so prišli dogodki, ki so ljudstvo razočarali.

Stranka ni bila komunistična, ampak je pobijala komunizem. Ni upravičeno, da so mandati HSS sporni, treba jih je verificirati. Pred narodom so govorili, da se s tem prihaja v zvezo z ruskim seljakom, nikakor pa ne s komunistično internacionalo. Naš seljak že po svoji naravi ne more biti komunist.

Jaz sem še vedno pristaš stranke, ali radi starosti nisem kandidiral. Vsi smo glasovali za vstop v selj. internacionalo, samo da ne desavuiramo predsednika, v katerega smo imeli neomajno zaupanje. Zavedali smo se, da vse, kar on dela, dobro dela. Smatrali smo, da je on tudi sedaj učinil nekaj pametnega in da mi ne vemo prav, kakšna je prava stvar. Poznavajoč njegovo mišljenje, smo bili prepričani, da ni nameraval dovesti naše stranke v zvezo s komun. internacionalo. Vsi smo delali v najboljši veri in želeli narodu dobro.

Nato se je pričelo zaslišavanje Vinka Lovrekovića, ki je rekel, da je po njegovem mnenju hotel napraviti Radić samo politično demonstracijo, ko je najavil svoj vstop v selj. internacionalo. Horvat je stavil na seji protipredlog, za katerega sem bil tudi jaz. Predavec je govoril na seji, da mora vsekakor priti do prekreta v socialnem pogledu. Enako mnenje sta zastopala tudi Buč in Trnjar. Stojim odločno na stališču privatne lastnine. (Dr. Behmen je hotel staviti vprašanje, pa mu predsednik ne dovoli.) Predsednik vpraša Lovrekovića, kaj misli pod besedo »politična demonstracija«. Lovreković pojasnjuje in pravi, da je Radić mislil, da se bo vlada zbala vstopa v selj. internacionalo in jo je hotel tako prisiliti, da bi bila popustljiva.

Behmen vpraša govornika, kateri je bil glavni razlog, da se je opredelil proti stranki. Lovreković odgovarja, da mu je bil glavni razlog k temu Radićev članek v »Slobodnem domu« pod naslovom »Jakost sovjetske Rusije.«

Mednarodna razstava za umetno obrt v Parizu.

Pariz začetkom maja.

Da je Pariz in njegova okolica od časov Napoleona III., najpoznejše pa od časov danes že mitološkega predsednika Grevyja, v arhitektoničnem oziru zaostal, je dandanes že obrabljena fraza. Doživeli smo monstruozno razstavo leta 1900 in moderni stil »metro-einskih hodnikov«. Velike trgovske hiše so tekmovali med seboj glede neokusnosti, in akademije so rekly k vsemu da in amen. Nato je vznikel malo pred vojno nov rod: Našli so se pogumni možje, ki so zgradili, kljubuje splošni brezokusnosti, drzne stavbe. Toda zaenkrat je bila dobra volja močnejša kakor močnost realizacije: samo tu in tam v morju hiš velemeta, v kaosu pomerija, vidimo danes arhitektonske bisere z imeni, kakor Perret, Sauvage, Navarre, Mallet-Stevens, Le Courbusier. Sešteje se jih lahko na prste, širša publika hodi mimo njih brez vsake misli, in uvaževanja vrednega vpliva niso imele na splošni okus.

Za razstavo umetne obrti je bilo podano a priori vprašanje: Katera struja bo zmagała na polju arhitekture? Po statutih razstave bi prišla v poštev samo dela, »katerih funkcija dovoljuje ali supponira originalne forme«. Formula je nekako zagonetna ter je dala povod za najrazličnejše interpretacije. Končno pa je vendarle zmagała modernopredna misel. Akademija se je užaljena umaknila, in naravnost sreča je, da je zmagała v boju med ministrstvom lepih umetnosti in ministrstvom trgovine poslednje. Vse, kar se je zavedalo v umetniških krogih oficijelnih spon se je umaknilo oprežno čakajoč, v ozadje. Akademična parola se je glasila »ne verujte v uspeh razstave, mi vidimo v teh stvarih kvečjemu igro mladih megalomanih elementov.« Nepričakovano pomoč je prišla od strani javnega mnenja, ki je stalo takim razstavljalnim eksperimentom od leta 1900 dalje sovražno nasproti. Mesto ni hotelo dati na razpolago prostora, država je odklonila vsako podporo. Končno pa je prišlo do koncesije: mesto je dalo na razpolago invalidsko esplanado, država pa je prepustila Grand Palais, vsaka nadaljna materialna ali moralna pomoč pa je izostala.

Izuebivši se srečno varuštva vsega mogočnega akademije je korakala mlada umetniška generacija po svoji poti nemoteno dalje. Vsakemu pravemu talentu je bila dana svoboda pot, samo če si je vzel za muzo živo sedanost. Prvič tekom mnogih let je treba ugotoviti v Parizu sledeče: Arhitektonika obvlada polje. Izvaja pravcato diktaturo in daje smernice za linije in forme, ki imajo služiti umetniškemu predmetu v izgled. Na razstavi se vas polasti pravo bojevitost razpoloženje. Publika se norčuje, čudi, celo jezi, oficijelna umetnost je ogorčena, in končno poseže vmes celo politika: mari naj pogine stara latinska kultura vsled asiatizma in germanizma?

In vendar gre šele za začetke mlade ambiciozne generacije, ki pa so prav kot taki

tudi za inozemstvo jako zanimivi. Prave harmonije ni bilo mogoče doseči: med drznim ekspresionizmom kakoga Mallet-Stevensa in fino ustaljeno umetnostjo kakoga Charlesa Plumeta zija prepad! Zato pa tudi ni mogoče sklepati iz tega, kar je danes, na kak enotni današnji ali prihodnji slog. Kvečjemu je mogoče ugotoviti, da vodi umetniško stremenje par popolnoma elementarnih spoznanj. Na primer navpična črta, enotnost volumena, kubične mere. Potem seveda barva, ki žanje sedaj v francoski arhitektiki prvič triumfe. Keramična pestrost, pozlačeni bas reliefi in figure, vedno zopet rdeči toni na črnem ozadju, velikanska množica redkih svetlih barv: brata Pelletier in Sauvage. Zdi se, da so vrata izdelana v kakem preteklem stolletju. Patout je mislil gotovo alegorično, ko je ustvaril monumentalno — preveč monumentalno kolonado na trgu de la Concorde. Življenje je široko, odprto, brez skrivnosti. Ne samo na strani, marveč tudi od zgoraj. Strehe izginejo, na njihovo mesto stopijo terase. Arhitekti, kakor Sue, proklamirajo v krepki formuli »absolutno logiko stvaric. Triumfira čista filozofija namena. Samo, da se oddaljujejo zopet od neke gotove šole s tem, da postavljajo vsak predmet v gotovo atmosfero. Mlada šola zaničuje pred vsem pridevnik: umetniško. Umetne obrti ni, je samo obrt sama na sebi. Oblika življenja je to, kar se je imenovalo »umetnost«. Hiša je torej oblika nasamih, v kolikor čutimo v sebi košček modernega življenja. Zato je modern slog pravzaprav nemogoč. Mogoči so za enkrat samo »laboratoriji«. Vsa esplanada je silno bogata na zanimivih poskusih umetnikov, kakor Sardou, Ventre, Dervany, Sauvage, Sicli, Mallet-Stevens, bratje Perret, Agache, Haubold, Plumet, Patout, bratje Pelletier. Marsikaj je seveda pogrešeno, mnogo stvari je tako otroških, kakor je to mogoče samo na Francoskem. Toda temu stoji nasproti zopet genialna kreacija, ki zida dalje skoro nevede in brezbrizno, efemerna fasada, ki je skoro nihče ne opazi in, ki je po par mesecih ne bomo videli več. Pomanjkljiva organizacija je ustvarila nedvomno dela, ki bi sicer ne bila nastala, na drugi strani pa je podana s tem tudi nevarnost, da se bodo brez koristi uničile stvari, ki imajo največjo vrednost. Kljub hvaljevalnim poskusom ni ustvarilo dvajset tujih narodov, ki so zgradili med invalidskim domom in Grand Palaisom svoje paviljone, niti daleko stvari, ki bi bile enakovredne kreacijam francoske arhitektonike. Italija nudi največji blesk, Avstrija boljši okus, Japonska bolj bogato originalnost, Rusija večjo ekstravaganco, Belgija najboljše voljo: Kar pa so ustvarili francoski arhitekti, je bilo naravnost — to je treba še enkrat poudarjati — razodenje, ne nove umetnoške forme, temveč pol zavestnega in pol nezavestnega stremljenja po slavni »sintezi« življenja z umetnostjo, katere uresničenje mogoče ni daleč. P.

Obramba SSSR.

Kemična obramba.

»Izvestij«, glasilo sovjetske vlade, poroča o zanimivi akciji sovjetrov proti kemični vojni.

V ta namen je bilo osnovano posebno društvo Tovarišev kemične obrambe, ki se po običajni ruski okrajšavi imenuje »Dobrohim«.

Na ustanovnem običnem zboru Dobrohima je poudarjal predsednik društva, da more samo popolna pripravljenost sovjetske republike na kemično vojno obvarovati sovjetsko vladu pred imperialističnimi napadi kapitalistov. Vse sile je treba mobilizirati za razvoj Dobrohima. Svoj govor je končal z zdravico na Dobrohima, kot ono novo silo, ki bo obvarovala sovjetsko republiko pred napadi od zunaj in ki bo na znotraj pospešila zblizanje mesta in vasi.

Podružnice Dobrohima so bile ustanovljene po vsej Rusiji in skoraj vsaka vas je dobila svoj odsek. Obenem se je pričela velika akcija za gradnjo takozvanih »gazoubežišč« (plinubežišč), v katerih bi se moglo skriti v slučaju kemičnega napada prebivalstvo, živina in kjer bi bilo tudi dovolj živil. Vsa ta ubežišča bi morala biti zvezana s posebnimi hodniki, da ne bi delo obrambe počivalo niti za minuto. Nadalje se misli na to, kako bi se zavarovalo vodovode pred zastrupljenji.

Nad vse zanimivo poročilo o kemični obrambi je podal velik znanstvenik in akademik Ipatjev.

»Samo par mesecev je minilo,« je dejal Ipatjev, »ko je opozoril Trockij na nujnost Dobrohima in že ni skoraj vasi, kjer ne bi bilo odseka tega društva. Dobrohim sicer danes še nima sredstev, da bi organiziral vsa potrebna podjetja, toda vse govori, da

bo Dobrohim v kratkem s potrebnimi sredstvi razpolagal. V kratkem času je bila prediskutirana cela vrsta vprašanj, kako preskrbeti s potrebnimi kemikalijami kmetsko ljudstvo, ki je, kot znano, sila naše republike.

Če bi mi obdelovali zemljo tako dobro kot Nemci, potem bi pridelali toliko žita, da bi mogli prehraniti ves svet. V sedanjem trenutku se že delajo poizkusi za pridobivanje fosfora in raznih fosforitov v masah, pa bi tako na cen način dobili fosforne kisline, ki jih rabimo za gnojenje in za razne strupene pline.

Druga važna stvar, ki jo je pokrenil Dobrohim, so razne kombinacije z beljakovino, ki so v vojni stroki velikanske važnosti. Na tem polju smo že dosegli velike uspehe, toda še večje naloge nas čakajo.

Nato je opozarjal Ipatjev na sijajen razvoj ruske kemije, ki uživa tako dober sloves, da se nekateri tujei samo zato, da bi se seznanili z našimi uspehi, uče rusko. Kemično znanstveno delo je neobhodno za razvoj kemične industrije, od česar odvisi vse. Svoje poročilo je končal Ipatjev z besedami:

»Dežela, v kateri ne bo razvita kemična industrija, ta dežela se ne bo mogla dolgo braniti in doživela bo kolosalne izgube. Zato je treba podvzeti vse mere, da se razvije kemična industrija do najvišje stopnje. V nas obstoje za to vsi predpogoji. Kemična veda je na najvišji stopnji, surovin pa imamo v izobilju. Treba samo pričeti z delom in naša kemična industrija bo v stanu popolnoma zaščititi republiko.«

Morebiti ne bi bilo napačno, če bi malo manj omalovaževali sovjetsko Rusijo, pa tudi sami malo več delali!

Herriot o izvolitvi Hindenburga.

V svetovnih listih je izšel v nedeljo zanimiv članek Herriota o izvolitvi Hindenburga. Glavne misli Herriotovega članka so:

Vprašanje, na katero mi je odgovoriti, se glasi: »Ali bo ta izvolitev povzročila izpremembo na sigurnostnih načrtih, na katerih smo delali dva meseca?« — Odgovoriti moram le z rezervo. Zunanja politika Francije se nahaja v rokah Poincaréja in Brianda. V oba sme svet zaupati, ker se bosta oba ognila vsakemu koraku, ki bi ogrozil mir.

O namerah Hindenburga se ne morem izjaviti, ker ga ne poznam. Za časa londonskih pogajanj pa sem se spoznal z dr. Marxom in tedaj sem se prepričal, da je dr. Marx resničen demokrat visoke moralne kvalitete.

Prijatelji Hindenburga trde, da bo delal Hindenburg za sporazum med Francijo in Nemčijo. Ta sporazum bi bil zlasti osnovan na zblizanju francoske in nemške industrije, kar bi pomenilo zvezo premoga in jekla. Ti prijatelji pripominjajo dalje, da bi taka zve-

za bila predpogoj za uspešen odpor revolucionarnim silam. Končno izjavljajo ti prijatelji, da bi Hindenburg odobril že započeta pogajanja o sigurnosti in da bi se Nemčija za vse čase odrekla Alzaciji in Loreni.

Bodočnost bo pokazala, če so te izjave iskrene ali ne. Kancelar Luther je na kongresu trgovcev in industrialcev predvsem pokazal svojo skrb za obnovitev nemške gospodarske moči. Izgledalo je, da se hoče ta problem popolnoma podrediti političnemu. Razumel je, da je stalnost prvi predpogoj za mir v Evropi. In izgledalo je dalje, da hoče dati varnostne garancije, da tako zasigura nemoten razvoj Nemčije in Francije.

Toda tudi tu ni mogoče izreči zaključne sodbe. Brez vsakega dvoma je, da se je v zadnjih letih reakcionarni pokret v Nemčiji okrepil. Ali se bodo njegovi elementi zadovoljili z izvolitvijo Hindenburga?

V politiki je prorokovanje napačno. Ne moremo trenutno reči, če odgovarjajo izjave nemških politikov njihovemu globokemu prepričanju ali pa so le sredstvo, da se razprše sumničenja. Ali je vse to rekla Nemčija v svoji duši ali pa le zato, da se najprej opomore in da izvrši potem svoje namene? Pred to tragično dilemo je postavljen svet. Zato moramo čakati in biti na straži. Lutherovo ministrstvo hoče ohraniti status quo. Počakati moramo, če se bo moglo obdržati.

Smemo pa biti prepričani, da bo Francija ohranila svojo hladnokrvnost. Največje važnosti je, kakor je poudaril Briand, da ostane Francija v popolnem soglasju z Veliko Britanijo. Čvrsta zveza med Veliko Britanijo in Francijo je danes bolj ko kdajkoli nujnim predpogojem miru.

V Franciji slavimo sedaj stoletnico smrti Saint Simona, ki je tako silno vplival na razvoj socialnih idej 19. stoletja. Za časa dunajskega kongresa je napisal pomembno knjigo o »Reorganizaciji evropske družbe«, v kateri je položil prvi temelj za Zvezo narodov. V tej knjigi je tudi dejal, da zveza Francosko in Angleške je predpogoj vsakega miru v Evropi.

Ta resnica je l. 1925 ravno tako točna ko l. 1814. Zelim, da veruje v to resnico enako globoko tudi Velika Britanija in upam, da bo Amerika pomagala, da to zvezo vzdržimo. Na tem sem delal, ko sem bil minister za zunanje zadeve in verujem, da bo Briand v tem oziru še bolj uspešen.

Sigurnost! Francija ničesar drugega ne zahteva! Naj nihče ne misli, da hoče ostati večno na Reni. Ona želi samo sigurna jamstva, da se ne ponove grozote leta 1914. Ne moremo upati, da bi se zopet zgodil čudež ob Marni. Če bi dobila Francija ta jamstva za časa pogajanj o Versajskem miru, kako lahko bi ji bilo danes. Zalibože mora na ta jamstva še čakati. Dovoliti, da postane Versajski dogovor vprašanje, bi se reklo otvoriti diskusijo, ki nujno vodi do vojne. Mednarodne morale ni mogoče vpotaviti, če ne bo slonela na spoštovanju dogovorov. S svojo modrostjo, moralno avtoriteto, nam more Amerika pomagati, da pospešimo in dovršimo delo pravice.

Kako spoznati, če želi Nemčija iskreno mir z nami? Odgovor je priprst. Če hoče Nemčija pokazati svojo dobro voljo za skupno delo, potem mora stopiti v Zvezo narodov in sicer pod pogoji, ki so ji ponudeni in katere more sprejeti. Od vstopa Nemčije v Zvezo narodov zavisi tudi rešitev varnostnega vprašanja.

Prepričan sem, da bomo mogli oceniti pomen Hindenburgove izvolitve šele tedaj, ko se Nemčija odzove pozivu in vstopi v Zvezo narodov.

Politične vesti.

— Hrvatski kmetje za monarhijo. Na večerji, ki jo je priredil na čast članom ankete komisije g. Prpić in katere so se udeležili skoraj samo radičevci in radikali, so pripovedali člani komisije zanimive vtise s svojega izleta po hrvaškem Zagorju. Kmetje, ki so srečali avtomobil komisije, so vsi brez izjeme klicali: »Živel Radić!« — Ko so srečali manjšo skupino kmetskih deklet in žen, so avtomobil ustavili in pozdravili kmetice s klicem: »Živela republika!« Kmetice so jih začudeno gledale. Slišale so namreč, da je prišla neka angleška komisija, ki ima oditi na Bolgarsko, ki pa se je ustavila na Hrvatskem. Ena kmetica je nato dejala: »Gospodje Angleži! Mi smo bili preje za republiko, sedaj pa nismo več. Mi smo sedaj vsi za kralja. Živio kralj! Živio Radić!« Vse kmetice so nato zaklicale isto. Dr. Janjič je novinarju, ki ga je vprašal, če se je gododek resnično tako odigral, to potrdil in pripomnil, da so vsi člani komisije dobili vtis, da je kmetski narod v resnici opustil republikanstvo. — V istem zmislu se je izjavil tudi dr. Laza Marković, ki je dejal, da je Radičeva stranka sedaj nekaj čisto drugega, kakor pa je bila prej. Z ozirom na vse te izjave se pričakuje, da bo anketa komisija verificirala Radičeve mandate.

— Izjava dr. Beneša. Dopisniku »Vossische Zeitung« je izjavil dr. Beneš glede varovanja proti Nemčiji sledeče: Garancijski dogovor more biti učinkovit le v tem slučaju, če ga vsi, ki so ga podpisali, sprejmejo iskreno. Anglija pa dogovora sploh ni podpisala, Nemčija pa bi ga podpisala, toda le z rezervo. Tak podpis s strani Nemčije pa je brez vrednosti, ker ne bi prepričal, da bi Nemčija začela v trenutku, ko bi se čutila dovolj močno, z novo vojno. Dolžnost državnika je zato, da tvori dogovore in koalicije, ki bi dale možnost, da se stori proti državam, ki bi hotele pričeti vojno, sila, ki bi jih v tem preprečila. Sigurno je, da se more stvoriti za vzhodno Evropo tak neagresiven pakt. V vsakem slučaju pa si mora Nemčija dobro premisliti, predno napade Francijo. To je za Češkoslovaško in Poljsko odločilne važnosti, ker sta obe zvezani s Francijo s posebnim dogovorom. Sigurno je,

da meje na vzhodu ne smejo biti spreminjene.

— Zemljoradniška voditelja Petrini in Kosovski ubita. Krhava vlada Cankova je prišla v mučno situacijo. Dne 17. aprila je oficijelni bolgarski dopisni urad javil, da sta bila aretirana prvaka bolgarske zemljoradniške stranke Petrini in Kosovski kot krivca atentata na katedralo Sv. Nedelje. Deset dni pozneje je isti dopisni urad javil, da se ni moglo ustreči prošnji angleških parlamentarcev, da bi obiskali oba voditelja, ker ni to v skladu s kazenskim postopanjem. Dne 2. maja se je pričel prvi sod. Med obsojenci pa ni bilo ne Petrinija in ne Kosovskega. Mesto tega je objavljen v »Službenih Novinah« poziv, da se imata oba zglasiti pred sodiščem. Jasno je, da sta bila oba ubita v zaporu in sicer kot popolnoma nedolžna, ker nobenega dvoma ni, da bi postavila krvava Cankova vlada oba pred sodišče, da bi bila le količak kriva. Ker na ta način bi mogla krvava Cankova vlada dokazati skrivno zemljoradniške stranke in s tem utemeljiti tudi najbolj nečloveško preganjanje zemljoradnikov.

— Dokument trinošstva Cankove vlade je apel, ki ga je poslal vsem predsednikom evropskih parlamentov zemljoradniški poslanec Tončo Velinov. V te mapelo popisuje Tončo Velinov umore, ki jih je izvršila vlada Cankova in nato opiše svoj slučaj. Čeprav je pripadal najbolj zmerni skupini v zemljoradniški stranki, je bil od vlade Cankova vendarle obsojen na smrt. Vasil Atanasov, član vojnega izvršilnega odbora pri čustendilskem okrožnem načelnstvu, v katerem okraju je bil Velinov izvoljen, mu je javil: »Tončo! Čuvaj se! Sedaj je vrsta na Tebi, da boš ubit!« — Istočasno mi je javila oseba iz bližine komit-skega vojvode Ivana Brle, ki je zelo intimen z vladnimi krogi, da bom ubit. Drugi dan po atentatu v katedrali Sv. Nedelje je sporočil član vladne stranke mojim znancom, da mu je dejal okrajni načelnik v Čustendilu sledeče: »Te dni bo ubit Tončo. Ubijalec je določen!« — V tem trenutku je bil izvrševalni odbor zemljoradniške stranke v Čustendilu že aretirani. Uboji in aretacije so se vršile v masah. Jasno je bilo, da za mene ni bilo druge rešitve, ko da pobegnem. Apel posl. Velinova konča s pozivom, da naj evropski parlamenti s svojo avtoriteto preprečijo uboje v Sofiji ostalih zemljoradniških poslancev. — Žalostno za evropske razmere je, da moramo dvomiti, če bo apel zmagel.

— Trockijeva izjava. Trockij se je povrnil v Moskvo in prevzema važno mesto v sovjetski vladi. V zvezi s tem so pričeli listi pisati, da je Trockij spremenil svoje nazore in da je postal pristaš proste trgovine. Z ozirom na te govorce je Trockij izjavil: Vse te vesti so popolna glupost. Skupno z vso stranko sem mnenja, da je sovjetski siste niz diktature proletariata in z monopolom zunanje trgovine neobhodno predpogoj socialističnega sistema. Politika pridobivanja k sodelovanju najširših krogov brezstrankarskih kmetov in delavcev ni v nobenem slučaju približanja k parlamentarnemu načelu, ker se vrši v okviru sovjetskega sistema. Te politike se nikakor ne sme smatrati, kakor da bi socializem priznaval prednosti svobodne trgovine. Sedaj se dela na postopnem in kolikor mogoče nebolečem prehodu vasi k socializmu in sicer z metodami, ki so prilagode ne go-spodarsstvu in psihologiji kmeta. Potek historičnih dogodkov potrjuje osnovna načela proletarske revolucije, kakor so bila teoretično formulirana od Ljenina in praktično od komunistične stranke izvedena.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Torek, 12. maja: Zaprto.
Sreda, 13. maja: »Narodni poslanecc.
Red D.
Četrtek, 14. maja: Zaprto.
Petek, 15. maja: Zaprto. Drama gostuje v Beogradu.
Sobota, 16. maja: Zaprto. Drama gostuje v Beogradu.

Opera.

Torek, 12. maja: »Mignon«. Red A.
Sreda, 13. maja: »Glumačci«. — »Cvetje male Idec« (balel). Red B.
Četrtek, 14. maja: »Carmen«. Red E.
Petek, 15. maja: Gostovanje Hudožestvenikov »Na dnuc«. Izven.
Sobota, 16. maja: Gostovanje Hudožestvenikov »Zenitev«. Izven.

Hudožestveniki v Ljubljani. Prvo gostovanje znamenitega igralskega ansambla Hudožestvenikov pod vodstvom umetnice gospe Germanove bode v petek dne 15. maja in sicer se vprizori drama »Na dnuc življenja«. Tež sledi v soboto 16. maja Gogoljeva komedija »Zenitev«, ki je povsod, kjer so jo že igrali dosegla največji uspeh. V nedeljo 17. pa bo na odru klasična igra »Medejac« z gospe Germanovo v glavni uloži. Pri tej predstavi sodeluje tudi celotni operni orkester. Občinstvo opozarjamo, da so vstopnice že v predprodaji pri dnevnih blagajni in operi.

Veliko oratorijsko delo na našem koncertnem odru. Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani izvaja na svojem koncertu v ponedeljek 18. maja slavno delo francoskega komponista Cesar Francka »Osmero blagrov«. Delo je tako obširno, da ga je nemogoče v celoti izvajati na en sam večer, vsled tega izvaja Matica sedaj najlepše dele celega dela, in sicer: Prolog ter III., IV., V. in VIII. blagor. Celotno delo je napisano za 7 solistov, mešani zbor in veliki orkester. Solistično sodelujejo ge. Lovšetova, Thierryjeva in Wo-hinčeva ter g. Banovec, Betetto in Zathay. Orkester pa je sestavljen iz celotne Muzike dravske oblasti in dela orkestralnega društva Glasbene Matice. Vstopnice v Matični knji-garni.

Dnevne vesti.

DVE ŠTEVILKI.

Pred vojno je imela samo dežela Kranjska uslužbenih 49 inženirjev, ki so skrbeli za gospodarski napredek dežele. Danes je v celi Sloveniji zaposlenih samo 26 inženirjev.

Prvi in glavni vzrok tega nazadovanja je vedno padajoča skrb vladaajočih za gospodarski napredek Slovenije. Iz tega pa izvira drugi vzrok, ki je v slabih plačah državnih inženirjev. Vse se izogiblje državnim službi in posledica tega je, da izgublja dežela delovne roke.

Skoraj za polovico je padlo število deželnih inženirjev v par letih. Gospodarske posledice tega dejstva so tako evidentne, da jih ni treba razlagati.

In nihče se ne gane, da bi v tem oziru dosegel zboljšanje, apatija je objela vse. Po vsem svetu pa narodi tekmujejo v napredku, le mi stalno zaostajamo.

Kljub temu pa deklamirajo pri nas mladinski listi stalno o neverjetni sposobnosti svojih šefov, ki vladajo nad našo deželo. Samo dve številki — in ta »sposobnost« je nazorno fotografirana.

— Cestna zbirka Študijskega društva na Dunaju prepovedana. Dunajski občinski svet je prepovedal z glasovi socialističnih demokratov in krščanskih socialistov cestno zbirko (nekak naš cvetlični dan), ki ga je hotela prirediti »Študijska«. Prepoved je bila utemeljena s tem, da sme na Dunaju samo pet korporacij prirediti cestne zbirke in bi dovolitev novih zbirk prebivalstvo samo ozlovoljilo, kar bi imelo za posledico, da bi ravno najbolj obse- koriste institucije trpele. Socialni demokrati pa utemeljujejo prepoved še s tem, da je študijska čisto politična organizacija, kjer se zbirajo tudi hackenkruzerski elementi. Med vojno so študijski prevzeli vlogo denunciantov pri vojaških sodiščih. Po vojni pa je njihovo delo tudi čisto odveč. V Avstriji je ustanavljanje nemških šol dolžnost države, izven Avstrije pa so take šole samo vzrok k narodnim sporom. Zvezni kancelar dr. Ramek, ki je sicer krščanski socialist, je razveljavil sklep dunajskega občinskega sveta, po intervenciji dunajskega župana pa spoznal, da ga je polomil in svoj sklep umaknil. Prepoved cestne zbirke za študijsko je torej veljavna. — Zdi se nam, da je princip, ki ga zastopajo dunajski socialni demokrati, zelo umesten tudi za slovenske kraje. Cvetlične dneve bi smele prirediti samo karitativne organizacije, ki skrbijo za vse prebivalstvo in katerim nihče ne nasprotuje. Na Dunaju so dovoljene zbirke za usmiljene brate (bolnice), zaščito mladine, dunajsko reševalno društvo, zvezo društev slepcev in za dunajske reveže. — Če bi se pri nas prelomilo s tem načelom, potem bi se smelo edinole v korist Jugoslovanske Matice ter, da smo čisto moderni, — političnih preganjancev. Jasno pa je, da ima o tem odločevati edinole ljubljanski občinski svet, ker drugače bi se iz cvetličnih dnevov nastala strankarska spekulacija.

— Za naše »državotvorce«. V Turčiji je opozicija proti vladi zločin. To je moral oku- sati lastnik lista »Taninac«, ki je bil od sode- šča v Angori vsled protivladnih člankov ob- sojen na dosmrtno deportacijo v neko mesto Anatolije. — Ali se morajo našim mladim od-rediti sline po — turških razmerah!

— Iz učiteljske službe. Vpokojeni so šol- ski upravitelji Matija Kenda v Smledniku pri Kranju, Alojzij Sežun v Mavčičah in Franjo Rojina v Šmartnem pri Kranju. Uči- telj Ernest Mayer v Konjicah je premeščen v Lasko in pridružen v pisarno prosvetnega referenta.

— Falsifikatorji 1000 dinarskih novčanic. Pančevska policija je izročila novosadskemu državnemu pravdniku pet ponarejevalcev novih tisočdinarskih novčanic. To so: bivši policijski komisar Dragotin Gjurgjevič in štiri gospodine, od katerih je ena slušatelj- ka trgovske akademije.

— Fakultativna prepoved alkohola na Ru- skem. Sovjetski komisariat za notranjo tr- govino je ukinil odredbo, ki je prepovedova- la privatnim osebam trgovino z alkoholom. Na mesto ukinjene odredbe je stopila fakul- tativna prepoved alkohola: Tako državna, kakor privatna trgovina z alkoholom je pre- povedana tam, kjer se izrečeta dve tretjini prebivalstva zato. Sedaj torej določi vsako mesto in vsaka vas po svoji svobodni volji, če se sme prodajati alkohol ali ne.

— Samomor zeta angleškega kralja. Dne 9. t. m. je izvršil v Londonu samomor vis- count Francis Lascelles, soprogo princezinje Mary, edine hčerke angleške kraljevske dvo- jice. Ustrelil se je v glavo. Samomor vzbuja v londonski družbi ogromno senzacijo. Moti- vi dejanja so popolnoma neznani. Sir Fran- cis Lascelles se je poročil s princezino Mary leta 1923 ter ima z njo dvoje otrok. Zakon je veljal kot jako srečen.

— 107 tisoč Din pozabljen v vagonu. Eko- nomski uradnik na dr. teologiji v Sremskih Karlovcih P. Maksimovič je pozabil dne 8. t. m. na potovanju iz Beograda v Sremske Karlovice v železniškem vozu taško s 107.000 Din državnega denarja, raznimi dokumenti in akti. Ko je opazil, da je pozabil taško v vagonu, se je vlak že odpeljal. Takoj je ob- vestil telefonično policijo v Novem Sadu, ki je preiskala ves vlak in vse potnike, taške pa vendarle ni našla.

— Poziv na dvoboj. Pavel Grabovac, mi- zarski mojster, je imel te dni opraviti na rudarski direkciji v Sarajevu. Uradnik je imel mnogo posla ter je sploh precej nervo- zen človek, zato se je zgodilo, da je Grabo- vaca nekoliko nadržal ter mu dejal, naj pride drugičkrat. In odšel je Pavle hudo raz- žaljen iz pisarne ter napisal uradniku pismo, v katerem ga pozivlje na »dvoboj na boksa«, s pripombo, da ne nosi pri sebi nobe- nega orožja, ki bi bilo nevarno za življenje, zato naj prinese tudi uradnik seboj samo svoje pesti. Podpis se je glasil »s spoštova- njem razžaljeni Pavao Grabovac«.

— Ljubavna tragedija dveh 15letnih. Lan- sko leto je pobegnila v Desenzano ob Gar- dskem jezeru takrat 14letna deklica s 15let- nim fantičem. Ko jo je pritrla policija na- zaj k roditeljem, je poskusila samomor. No- tekom časa se je njena vrnica za življenje, brže nekoliko ohladila. Zakaj te dni jo je zasačil njen bivši zapeljivec v nežnem raz- govoru z drugim, takisto 15letnim fantičem. Zapuščeni ljubček je potegnil nož ter ga za- sadil nezvesti devojki v vrat. Težko ranjeno so prepeljali v bolnišnico ter je malo upa- nja, da okreva.

— Nevarna vlomilska tolpa pod ključem. V soboto se je posrečil orožniški postaji v Gorenji vasi pri Kranju dober lov. Postaja je dobila od kmetov zaupno poročilo, da se nahajajo pri kočarju Boštjanu Dolinarju v Podgori trije potepuhi, identični z onimi, ki so jih videli iti na dan vloma v poštni urad v Kranju proti meji in, o katerih so sumili, da so vlomili. Na lice mesta se je podala močnejša orožniška patrulja, ki je dobila dva tička v listju na kozolcu, enega pa v hi- ši za pečko. Pri aretovancih so našli orožniki najmodernejše vlomilske orodje in zelo obremenilno korespondenco. Iz te korespon- dence je razvidno, da morajo imeti lopovi na vesti neštene in izdatne vlohe, med drugim gotovo tudi znana dva vloma v Kra- nju in Trzinu — dasi trdovratno taje. Raz- vidno je pa tudi, da so jih nameravali izvr- šiti v kratkem še več. Njihova koresponden- ca kompromitira tudi druge osebe. Živeli so dobro od samih vlovov, brez vsakega dru- gega dela. Sedaj sede v škofjeloških sodnih zaporih, pozneje jih bomo pa videli v Ljub- ljani. Svedrovi so vsi trije Primorci. Njihov- a imena so: Josip Marušič iz Mirne pri Go- rici, izučen čevljar, znan vlomilec in tihota- pec, Izidor Ciglič iz Števerjana na Goriškem, konjski mešetar in tihotapec ter Josip Mo- ravac iz Gorice, bivši strojni ključavničar.

P. n.

DOM. ČEBIN,

Ljubljana.

Z Vašim angleškim kovaškim premogom in angl. livarniškim koksom, ki ste ga nam dobavili, smobili povsem zadovoljni. Cena je z ozirom na kakovost in v primeri s ceno oglja vsekakor nizka.

Z odličnim spoštovanjem

Lovro TEPINA, žzdr.
upr. drž. podkovske šole
SELO-LJUBLJANA

— Obsojen pisarniški ravatelj. Subo- tiški juvelir Desider Friedmann je bil ova- den policiji radi tihotapstva. Da bi se usta- vila preiskava, je ponudil policijskemu šefu 150.000 Din. Policijski šef je denar vzel, ga deponiral pri oblasti ter ovadil Friedmanna radi podkupovanja. No, sodišče je Fried- manna oprostil, nakar ga je izgnala upravn- a oblast iz naše države. Predno je odšel, je pregovoril Friedmann direktorja pisarne su- botiškega sodišča Lazara Sebežina, da mu je vrnil deponirani znesek 150.000 Din, če- prav sodišče še ni izdalo zadevnega rešenja. Radi tega je bil obsojen Sebežin nedavno na mesec dni zapor. Državni pravdnik se je pritožil radi prenizke odmere kazni, in Sebe- žin je dobil na drugi instanci v Novem Sadu 1 leto, poleg tega izgubi seveda tudi službo.

— Posnemanja vredno. Iz Novega Sada poročajo: Upravnik lista »Jedinstvo« Bogoljub Rapajić se je stregel dne 9. t. m. na ulici z bančnim uradnikom Božo Varičkom. Prišla je policija ter odvedla oba nasprotnika v po- licijski zapor. Toda kmalu nato sta bila zo- pet na cesti, in sicer s krvavima glavama. V lepi slogi sta se napotila nato k policijskemu šefu ter prijavila, da sta jih dva policijska stražnika pretepla. Šef policije Mihaldžić je obsodil policijska stražnika vsakega na tri dni zapor, poostrenega s postom. V ponov- nem slučaju pa bosta odpuščena iz službe.

— Usodepolna ljubezna veletreca. Neki veletrelec v Hamburgu, 52 letni mož, ki je živel s svojo soprogo in 5 otroci v lastni raz- košni vili, se je zaljubil pred tremi leti silno v roče v 33 letno hčer svojega sosedu ter pri- čel zanemarjati svoje kupčije. Tudi, ko se je sosed preselil v Berlin, ni bilo nič boljše. Veletrelec se je vozil pridno v Berlin, samo da je mogel biti v bližini svoje ljubezni. Po- lagoma je zapravlil svoje lastno in premože- nje svoje soproge. Nedavno je prišel zopet enkrat v Berlin. Ostalo mu je še ravno to- liko denarja, da bi se bil lahko vrnil domov. Toda prišedši na kolodvor, se je zopet vrnil. Hrepenenje ga je gnalo nazaj v naročje pri- jateljice. Da bi mogel ostati dalje časa v Berlinu, je ukradel v D-vlaku kovček, v ka- terem je upal, da bo našel velike dragoce- nosti. Pri tem so ga zasačili, in obsojen je bil na nekaj mesecev ječe. Ko je odsedel ka- zen, je ostal v Berlinu ter pričel krasti zim- ske suknje. Tudi pri tem so ga kmalu zasa- čili, in sedaj sedi nekdanji kavalir zopet radi tatvine.

— Zelezniška tatvina. Pretekli teden so vlomili neznani zlikovci med Rajhenburgom in Zagrebom v plombirani železniški voz ter odnesli tri kovčke perila in skupni vredno- sti 69.255 Din. Perilo je bilo last dr. Werner- ja Höhna iz Zagreba.

— Potop japonskega parnika. Iz Tokia poročajo, da se je potopil dne 8. t. m. ob sil- ni nevihti japonski osebni parnik »Togu Maru«, ki je oskrboval redni promet med Shanghaijem in Jokohamo. Vse moštvo in pa- sažirji, skupaj kakih 100 oseb, je utonilo.

— Prodaja kvasa na korist Jugoslovanske Matice. Tvrdba M. Zigon v Skofji Loki je le- toš že ponovno nakazala Jugoslovanski Ma- tici 1500 Din kot procensto za prodani kvas. Tekom zadnjih let je imenovana tvrdba na- kazala Jugoslovanski Matici nad 15.000 Din. Zato jo toplo priporočamo vsem trgovcem,

pekovskim mojstrom in gospodinjam. Ku- puje kvas pri tvrdki Zigon, ker s tem pod- pirate Jugoslovensko Matico.

— Kovače, kleparje, ključavničarje in so- rodne stroke opozarjamo na pohvalno izjavo drž. podkovske šole, ki jo je prejela tvrdba D. Čebina, zaloga koksa in angleškega kova- škega premoga v Ljubljani, in ki jo danes priobčujemo v našem listu. Našim cenj. čita- teljem toplo priporočamo, da se pri nakupu koksa in kov. premoga vedno poslužujejo te solidne tvrdke.

— Apel na usmiljena srca. Reven 100od- stotni invalid, oče 6 otrok, v starosti od 2 mesecev do 11 let, se obrača tem potom na usmiljena srca s prošnjo za podpore v oble- ki in denarju. Mož je težko bolan, brez pre- moženja in zaslужka. Darove sprejema iz pri- jaznosti uprava lista.

Ljubljana.

1 — Uravnava Gradašice, Glinšice in Ma- lega grabna; cenitev zemljišč. Da se ocenijo prizadeta zemljišča, ki se imajo razlastiti od- nosno obremeniti s služnostmi ob priliki uravnave Gradašice, Glinšice in Malega grabna ter da se bo mogla v tem pogledu izdati razsodba, se snide uradna cenilna ko- misija v ponedeljek dne 18. maja 1925 ob devetih pri jezu v Kosarjih ter bo cenila ta- dan ter naslednje dneve, dokler ne izvrši svo- jega dela, na Malem grabnu vzdolž do izliva v Ljubljanico. Za ocenitev zemljišč ob Gra- dašici in Glinšici se komisija snide v pe- tek dne 22. maja 1925 ob devetih dopoldne pri jezu v Kosarjih ter bo cenila ob Gra- dašici do izliva Glinšice ter Gradašici do izliva v Ljubljanico. Če ne bi končala dela tega dne, bo nadaljevala prihodnji dan.

1 — Ogled steklarne v Zagorju priredi Slov. trgovsko društvo »Merkur« za Slove- nijo v Ljubljani na praznik dne 21. maja. Odhod z glavnega kolodvora ob 7.50 zjutraj. Zbirališče pred kolodvorom ob 7.20. Obve- ste prijave najkasneje do sobote 16. t. m. — Odbor.

1 — Sah s živimi figurami. Agilna »Ate- nac« je razveselila v soboto Ljubljano s sa- hom s živimi figurami. Za prireditev, novost za Ljubljano, je vladalo splošno zanimanje in da ni nagajal dež, bi bil hvalevreden trud »Atene« sijajno poplačan. Pa tudi tako je bil obisk dober. Vsa prireditelj je bila ljub- ka in zelo okusna. Bele figure so predstavl- jali Belokranjci, črne pa Gorenjke. Zlasti posrečeni so bili konjčki, toda tudi ostale figure so bile dobre. Pogled na šahovo de- sko z živimi figurami je bil nad vse eli- kovit in posebno nastop ko razstop vreden vse pohvale. Z belimi figurami je igral sve- totni mojster dr. Vidmar, njegova nasprot- nika pa sta bila inž. Zupanc in g. Mržliar. Zmagal je po 25. potezi beli. — Na prire- ditvi je treba »Atenic« čestitati in mislimo, da bi ponovitev igre imela lep uspeh.

1 — Zakaj je bila preložena planinska tom- bola? 1. Radi premalega števila razpečanih srečk. 2. Radi prevelikega števila prireditelj, ki so bile 10. aprila na dnevnem redu. 3. Radi dežja. Vsi ti in drugi momenti so tako tehtni, da se je bilo bati izgube. Naj to naši prijatelji vpoštevajo. Tombola se pa mora odigrati 17. aprila. To je zadnji Belokranj-

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Celo med vejami se nahajajo dobro izhojene steze, natanko kot sledovi na zemlji. A gori v drevju se večkrat cepijo in sečejo, ker je pot bolj odprta, kot pa v goščavi pri tleh. Tarzan in Taug sta sledila po dežju eno teh dobroznanih stez, ker je opičji človek vedel, da je to edina pot, ki jo je mogel ro- par logično ubrati; a ko se je steza cepila, nista več vedela, kaj naj storita. Počakala sta in Tarzan je preiskal vsako vejico in vsak list, ki bi se ga bila bežeča opica mogla dotakniti.

Ovohal je deblo in iskal z ostrimi očmi po skorji, če ne bi mogel kje zagledati znamenja za pot ubegle opice. Delo je bilo zelo počasno in Tarzan je dobro vedel, da se opica iz tujega rodu medtem neprestano oddaljuje, — da je pridobil dragocene minute, v katerih je mogel priti na varno, predno bi ga mogla s Taugom dohiteti.

Najprej je Tarzan preiskal prvi del križpotja, potem drugi ter uporabljal pri preiskovanju svoje čudovito džungelsko stezosledstvo. A ponovno se je zmotil, kajti huda ploha je izmila vse sledove na dostopnih plateh. Pol ure sta iskala Tarzan in Taug, potem pa je Tarzanov fini nos zasledil na doljni strani lista slaboten duh Toogovega sledu, ki se ga je s kosmatim hrbtom dotaknil na begu.

Zopet sta pričela zasledovati, a sedaj je bilo delo bolj počasno in dosti zastojev jima je jemalo

53

pogum, če se je sled zopet in zopet izgubil. Mi tudi pred dežjem ne bi mogli odkriti nikakega sledu razen morda na krajih, kjer je stopil Toog na tla. Na takih mestih je bil tudi za navadnega zemljana viden odtis močnega gleznja in široke noge. Iz teh in enakih znakov je spoznal Tarzan, da opica še vedno nosi Teeko. Globina odtisa je napovedovala veliko večjo težo, kot jo je mogel imeti največji sa- mec, kajti stvorila ga je skupna teža Tooga in Teeke, dejstvo, da se je na zemlji poznal le odtis ene roke, pa je razodevalo, da je bila druga roka zaposlena z drugim delom, namreč z nošnjo jetnice na kosmati rami. Tarzan je mogel na posameznih mestih celo dognati, da je opica prekladala breme z ene rame na drugo, namreč zato, ker je prehajal globlji odtis na drugo stran, odtisi gleznjev pa so obenem prehajali. Potem so zapet prišli predeli na ravnini, kjer je hodila opica le po nogah — tako, kot hodi človek. A to so delale vse opice vrste člo- veških opic, kajti, različno od šimpanza in gorile hodijo te vrste opice prav tako rade brez podpore rok, kot pa po rokah. A vse to skupaj je pomagalo Tarzanu in Taugu, da sta spoznala, kod je ropar hodil in s temi neizbrisnimi personalijami v glavi bi ga pri srečanju mnogo lažje spoznala, tudi, če bi bil Teeko že preje odstranil — dosti lažje, kot pa moderen detektiv, ki z vsemi mogočimi sredstvi in znanjem zasleduje zločinca.

A z vsemi razvitimi čuti je bilo obema samce- ma iz Keršakovega plemena težko, včasih le po sledu hoditi in, čeprav sta se kar najbolj potrudila, še drugi dan popoldan nista zasledila beguna. Sled

se je med tem zopet ojačil, ker je bil nastal šele po dežju. Tarzan je vedel, da morata v kratkem dobiti stik z roparjem in njegovo žrtvijo. Nad njihovim, previdno se plazečim telesom je čeblija Manu s svo- jimi tisočermi tovariši, kričali in žvrgoleli glasni ptički, nebrojni mrčes pa je šumel v zelenju. Mal sivoobralec, ki je kričal in zmerjal na tenki veji, je pogledal navzdol in jih opazil. Naenkrat je dolgo- repec utihnil in jo odkuril, kot bi imel Sheeta krila in mu sledil za petami. Po vsem je bila le mla, zelo prestrašena opica, ki si je hotela rešiti življenje — torej prav nič posebnega.

Kaj pa je počela Teeka med tem časom? Ali se je končno udala v svojo usodo in je spremljala svo- jega novega soproga v spodobni pokornosti ljubeče in voljne neveste? En sam pogled na par bi celo hudega obrekljivca popolnoma pomiril. Bila je raz- mesarjena in je krvavela iz mnogih ran, ki jih je prizadejal hudi Toog, ko jo je hotel prisiliti svoji volji. Toog sam je bil tudi pošteno zdelan in ranjen, a v svoji prirojeni trmasti divjosti ni hotel spustiti sedaj ne več presladko breme.

Izsilil si je pot skozi džunglo na lovišča njego- vega plemena. Upal je, da je njegov kralj pozabil na izdajstvo, a čeprav se to ne bi zgodilo, se je hotel udati svoji usodi — vsaka usoda je bila boljša, kot pa še dalje prenašati družbo te strašne samice. Ra- zen tega si je želel, pokazati jetnico svojim drugom. Morda jo je tudi hotel kralju obesiti — mogoče je, da ga je sedaj taka misel priganjala na pot.

(Dalje prih.)

cem rezervirani datum. Ta dan se vrši tudi v hotelu »Tivolij« velika vrtna veselica. Natančni program sledi.

UMOR V BURGTHEATRU.

Umor v Burgtheatru na Dunaju še vedno ni popolnoma pojasnjen. Na vsak način pa je ugotovljeno sledeče: Umorjeni Todor Arnavtović-Panica je bil morilec macedonskega voditelja Borisa Savarova. Njegovo pravo ime je Todor Dimitrov. Bil je član macedonske organizacije, ki je prišla l. 1906 v konflikt z najvišjim macedonskim svetom v Sofiji. Organizacija je obsodila takrat Savarova na smrt. Todor Dimitrov je stanovan na Dunaju v stanovanju znanega dr. Filipa Atanasova, ki ga je policija izgnala z Dunaja. Nedavno je prišlo baje v skupini macedonskih emigrantov na Dunaju do spora. Pri tej priliki je nastopil Todor Dimitrov zoper dr. Atanasova. Zdi se, da je bila eksekucija atentatorici naročena, da si vstaja pri svojih prvotnih izpovedbah in trdi, da je umorila Dimitrova iz lastne inicijative, ker ni bil dober Macedonec. Vsekako pa je dokazano, da so obsodili Dimitrova njegovi politični nasprotniki že opetovano na smrt. Neka prijateljica atentatorice trdi, da je bil izvršen umor mogoče v trenutku duševne zmedenosti, ker je Mencia Carnizin težko bolna na ledvicah ter ima vsled tega večkrat groznice. V kratkem je imela biti operirana. Opetovano se je izrazila, da si hoče vzeti življenje. Todor Dimitrova je spremljala v zadnjem času na vseh njegovih potih čela telesna straža. Na cesti so mu sledili neopa-

ženo vedno trije ali štirje dobro oboroženi somišljeniki. Bil je znan kot eden najbolj odločnih nasprotnikov današnjega bolgarskega režima. Tudi Bogadinov, ki je spremljal Dimitrova v gledališče, je spadal k njegovi telesni straži. Imel je, kakor vsi drugi, pri sebi velik samokres, naboje pa je nosil celo v žepih telovnika. Atentatorica je izpovedala, da je izvršila atentat med drugim tudi radi tega šele sedaj, ker je čakala, da se je poročila Dimitrova svakinja, njena prijateljica, češ da bo imela vdova v rodbini vsaj enega moža, ki ji bo šel lahko na roko. Kljub temu je mislila neprestano na umor ter je nosila samokres vedno pri sebi. Dejala je: Veseli me, da sem ga umorila, sedaj rada umrem.

Glede vprašanja, če je bil Panica morilec Savarova, se je bilo omeniti še sledeče: Preiskovalni sodnik M. Kusov je izdal 2. januarja 1908 tiralico zoper sledeče »macedonske zločince«: Jan Sandanski, 35 let star, Aleksander Bujinović, 29 let star, Todor Panica, 28 let star, o katerih je dokazano, da so slovesno sklenili skupno s takrat že zaprtimi »roparji in revolucionarji« Petrom Popom Arsovom, Korsto Bulgarijom in Černo-pejvom — umoriti Borisa Savarova in Ivana Gervanova ter določili potom žreba za eksekucijo Todorja Panice. V tej tiralici je pozivljaj Kusov vsakogar, da izroči imenovane, mrtve ali žive, bolgarskim sodiščem.

Kar pa se tiče smrtnih obsodb, ki so jih izrekli avtonomistični Macedonci glede Panice, je ugotovljeno, da so sestavili po umoru njihovega pristaša Aleksandrova smrtno listo, na kateri je naveden na prvem mestu

Čavljaj, na drugem Bojnev, na tretjem Panica in na četrtem Sahov. Doslej so umorjeni že vsi razven zadnjega. V krogih na Dunaju živčevih macedonskih emigrantov se smatra kot popolnoma gotovo, da je aviziral Antonov avtonomistične Macedonce, da se mudi Panica trenutno na Dunaju, kamor je prišel obiskat svojega sina. Zato govori tudi dejstvo, da je pisala atentatorica meseca januarja naenkrat sestri umorjenčeve žene, — s katero se je seznanila pred petimi leti v Sofiji, in s katero ves ta čas ni imela nobenih stikov, da je bolna ter jo je prosila, da naj pride na Dunaj, kar se je tudi zgodilo. Popolnoma pojasnjen pa ta umor še ne bo tako hitro. Preiskavo otežkoča zelo tudi dejstvo, da nastopajo emigranti, iz strahu pred atentati, pod različnimi imeni ter imajo dostikrat izstavljen tudi potne liste na neprava imena.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,

dne 11. maja.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 bl. 62; Loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 176; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 260; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225; Merkantilna banka, Kočevje den. 110, blago 124; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 805, bl. 825; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 190, bl. 200; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 134; Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 380,

bl. 385; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 110, bl. 120; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280.

Blago: Les: Cerovi krli od 25 cm prem. napr., od 2 m dolž, fco nakl. post. 12 vag., den. 18, bl. 18; trami od 5/6—6/8, monte, fco meja den. 375; hrastovi frizi od 4—9, od 25 do 60 cm, fco meja den. 1880; bukova drva, suha, 1 m dolž, fco meja den. 25. — Žito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, rinfusa, par. Ljubljana bl. 470; pšenica avstralska, rinfusa, par. Ljubljana bl. 465; pšenica Hard Winter št. 2, rinfusa, par. Ljubljana bl. 490; otrobi pšenični, drob., fco. vag. Ljubljana bl. 190; korusa promptna, par. Ljubljana den. 225; oves makedonski, rešetan, fco Ljubljana den. 350, bl. 367.50; krompir rumeni, fco štajerska post. bl. 115; krompir roza, fco štajerska post. bl. 135.

BORZE.

— Zagreb, 11. maja. Devize: Curih 11.90 do 12.—, Praga 181.90—184.30, Pariz 320 do 325, Newyork 61.31—62.11, London 298.25 do 301.25, Trst 252.25—255.25, Berlin 14.635 do 14.785, Dunaj 0.0864—0.0876.

— Curih, 11. maja. Predborza: Beograd 8.325—8.3275, Pariz 26.85—26.90, London 25.06—25.07, Newyork 516.50—517, Milan 21.20—21.23, Praga 15.30—15.32, Dunaj 0.007260—0.007280.

An atentat.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Jack London:

(81)

Burni doživljaji.

Roman z lužnega morja.

In vendar je še okleval in ni mogel verjeti vse te zgodbe. Zagledal se je v znano mu pokrajino in v morje, ki se je penilo pod lahkim, a stalnim vetričem. V smeri od Tulagi je videl bela jadra dvojadrnice, ki je plula proti Berande. Doli na obrežju se je pasel konj in Sheldon si je v duhu predstavljal še drugega konja. Za trenutek je uprl svoj pogled v dim, ki je vstajal iz sušilnice za kopro, nato pa je ogledoval barake in kolibe z gospodarskimi orodji, šupe za čolne in bungalow in naposled se mu je ustavilo oko na mali Joanini koči, ki je stala v kotu dvorišča.

Skriva se pod drevesi je prodiral še četrt milje dalje. Če bi Tudor prodiral z enako brzino, bi se morala na tem mestu srečati; zato je Sheldon sklepal, da je oni napravil ovinek. Najtežavnejše je bilo ugotoviti mesto, kjer se nahaja tekmeč. Vrste dreves so se pravokotno raztevale in vsled tega je mogel pregledati vedno le po eno ozko progno. Njegov nasprotnik pa je lahko prišel po so-

sednjem drevoredu ali pa še dalje na levi ali na desni. Morda je bil oddaljen sto čevljev, morda tudi pol milje. Sheldon je koral dalje in ugotovil, da je bil navadni, starokopitni dvoboj mnogo priprostejši in lažji, nego to dolgotrajno igranje na skrivalnico. Nato je skušal napraviti ovinek in na ta način presekati krog svojega protivnika; toda nikjer ga ni ugledal in zato je stopil končno na odprt prostor, kjer so mlada, komaj do pasu segajoča drevesca nudila le malo zavetja in kritja. Komaj se je pokazal in stopil korak naprej, je počila na desni puška; kroglice sicer ni slišal, čul pa je tresk, ko se je par korakov od njega zarila v deblo palme.

Skočil je nazaj v zavetje večjih dreves. Dvakrat se je pokazal na tak način in oba-krat je nasprotnik ustrelil nanj, ne da bi ga on sam le za hip ugledal. Tedaj pa ga je pričela stresati jeza. To bi bilo pa vendar prokleto neprijetno, si je mislil, da bi mu človek služil za tarčo; stvar je sicer neskončno bedasta, toda hkrati smrtonosna. Tu ni bilo nikakega izhoda; ni bilo mogoče streljati v zrak in potlačiti stvar, kakor pri strelomodnih dvobojih. Ta medsebojni lov dveh ljudi je moral trajati tako dolgo, dokler eden ne pogodi drugega. In če eden za-

nemari priložnost ter ne uniči nasprotnika, poveča s tem sovražnikove izgube na zmago. To je bilo nesporno in vsaka pretrpana čustvenost je bila odveč. Saj je Tudor predlagal ta način dvoboja, — je dokončal Sheldon svoje razglabljanje ter pričel polagoma napredovati v smeri zadnjega strela — »in s tem je dokazal svojo vražjo premetenost« —

Ko je dospel na ono mesto, Tudorja že ni bilo več tam. Opazil je le še sledove njegovih korakov, ki so kazali, da je odšel globlje med nasade. Prišlo deset minut pozneje je hipoma zagledal Tudorja, ki jo je, oddaljen kakih sto metrov, mahal skozi isti drevored kot Sheldon, toda v nasprotni smeri. Sheldon je dvignil puško, toda oni je medtem izginil. Dasi ni upal na uspeh, je vendar Sheldon na slepo srečo nameril svojo avtomatično pištolo ter v dveh sekundah izpalil osem strelcev v ono smer med dreve, kjer je izginil Tudor. Potem pa je legel za nekim drevesom na tla, želeč si, da bi imel puško s svinčeniimi drobiči. Vtaknil je drugi naboj v prazno pištolo, premaknil varnostno zatvornico ter napolnil prazni naboj.

Kmalu potem je poskusil Tudor isto sredstvo proti njemu in kroglice so sikale mimo

njega kot zlovešč dež, udarjajoč ob palmove debela in odbijajoč se od njih z glasnim cviljenjem. Zadnja krogla se je dvakrat odbila od dveh različnih dreves ter je, izgubivši večji del svoje moči, zadela Sheldona krepko v čelo in mu padla k nogam. Za hip je izgubil zavest, ko pa je zopet spregledal, je opazil, da rana ni nevarna in da mu je ostala le grda bula, ki je naglo naraščala do velikosti golobjega jajca.

Lov se je nadaljeval. Ko je prišel enkrat na rob gozda, blizu bungalowa, je videl slugo in kuharja, ki so se zbrali na zadnji verandi ter zvedavo gledali med dreve, pri čemer so se smejali ter govorili vse vprek s svojimi čudnimi, visokimi glasovi. Ob drugi priliki je naletel na četo delavcev, ki so trebili plevel. Ko je prišel k njim, so se komaj zmenili zanj, dasi so dobro vedeli, kaj se godi. Če so ti zagonetni beli ljudje skušali ubiti drug drugega, je bila to stvar, ki se ni črncev prav nič tikala. Če pa so vseeno imeli kaj zanimanja za to zadevo, so ga znali pač spretno prikrivati pred Sheldonom. Odredil je, naj kopljejo plevel na oddaljenem kraju ter zasledoval Tudorja dalje.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI
Glas oglašam do 20 besed Din 3.—, vsaka nadaljnja beseda 30 para.

Suhe mavrohe ali smrčke
kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Vrtnice
visokodebelne, prismojene lepih vrst, kakor tudi vrtnice-plesalke in vrtnice-šaljke nudi cenj. občinstvu Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3. Naročila se sprejemajo tudi v cvetličnem paviljonu pri frančiškanskem mostu.

Trgovci zaslužijo
dobro pri patentiranih javorjevih pralnikih 28 x 31 cm kot slonokošeni, trpežnejši od pločevinastih, 50 komadov 400 Din povzajem. Vrečko, Polzela.

Šivalni stroj
dobro ohranjen se kupi. Ponudbe na upravo pod »Tako je«.

Znanja želi
gospod in krogov inteligence. Poznejša ženitev ni izključena. Reflektira na dame do 40 let. Ponudbe pod »Izobrazba in samostojnost«.

Kupi se
pohištvo za pisarno (večjo ameriko, omaro, stole, event. celo garnituro, preproge itd. — Podrobne ponudbe na upravo lista pod šifro »I. B.«

Miren gospod
kateri je celi dan odsoten išče sobo z separatnim vhodom, najraje v bližini opere. Ponudbe do 21. maja na upravo lista pod »S o b a«.

Vera in Rolpha.
Ker je bil zadnji sestanek, kakor znano, radi vremenskih neprilik nemogoč, prosiva za novega če še reflektirate. Odgovor z vajinim naslovom na upravo »Narodnega Dnevnika« pod »Kastor in Pollux«.

Gospodična
vešča vseh pisarniških del išče službo za takoj ali pozneje. — Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosi na upravo pod »Deloc«.

Upokojenec
bivši skladiščnik, zmožen več jezikov in pisarniških del, išče mesta kot hišnik, skladiščnik, sluga, inkasant ali kaj sličnega. Zahteva nizke. Ponudbe prosi na upravo lista pod »Vestenc«.

Josip Petelinc, Ljubljana
Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, medno blago, pletenine, izpas robe, ščetke, skafce, toaletno blago. Telefon 915

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.

Razpošilja društvo: »VRTNARSKA ŠOLA« V KRANJU. Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Kanc.

PLATNENE ČEVLJE ZA DAME
dobite pri tvrdki
M. TREBAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 6
po sledečih cenah:
Beli platneni na 1 špango z leseno peto Din 120.—
Beli platneni na 2 špange z leseno peto Din 120.—
Beli platneni na trake z leseno peto Din 120.—
Sivi platneni na 1 špango z leseno peto Din 120.—
Sivi platneni na 1 špango in usnjeno peto Din 120.—
Sivi platneni na trake in usnjeno peto Din 120.—
Pošilja se tudi po poštnem povzetju.

Kupi se
dobro ohranjeno moško kol. Ponudbe na upravo pod šifro »Koloc«.

Abadie

cigaretni papir »opet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Odvetnik
dr. Ciril Kraševac
je otvoril svojo pisarno
v
CERNICI PRI RAKEKU.

Damski in dekliški slamniki

po znižanih cenah ravno-
kar došli!

Oblike damske od Din 70.— do Din 150.—, otroške od Din 50.— do Din 70.— nakiteni od Din 100.— naprej — dokler traja zaloga.

Oglejte si cene v izložbi
MINKA HORVAT, Ljubljana,
Stari trg št. 21

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Naročajte in razširjajte „Narodni Dnevnik“!

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, letopise, brošure, posetnice in razglednice. Izvaja vsako vrstno trgovsko kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovodnica.
LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552